

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2017. március 9.*

„Előzetes döntéshozatal — Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés — 1215/2012/EU rendelet — Időbeli és tárgyi hatály — Polgári és kereskedelmi ügyek — Közterületi parkolásból eredő, meg nem fizetett követelés behajtására irányuló végrehajtási eljárás — Bennfoglaltság — A »bírószak« fogalma — »Bizonyító erejű okirat« alapján végrehajtási lapot kiállító közjegyző”

A C-551/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Općinski sud u Puli-Pola (pulai városi bíróság, Horvátország) a Bírósághoz 2015. október 23-án érkezett, 2015. október 20-i határozatával terjesztett elő

a **Pula Parking d.o.o.**

és

Sven Klaus Tederahn között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök, A. Prechal, A. Rosas, C. Toader (előadó) és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. július 14-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Pula Parking d.o.o. képviseletében M. Kuzmanović és S. L. Pacheco-Vinković advjetnici,
- S. K. Tederahn képviseletében E. Zadravec advjetnik,
- a horvát kormány képviseletében A. Metelko-Zgombić, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviseletében T. Henze és M. Hellmann, meghatalmazotti minőségben,
- a svájci kormány képviseletében M. Schöll, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében C. Cattabriga, S. Ječmenica és M. Wilderspin, meghatalmazotti minőségben,

* * Az eljárás nyelve: horvát.

a főtanácsnok indítványának a 2016. október 27-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 351., 1. o.) értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Pula Parking d.o.o. és S.K. Tederahn között közterületi parkolásból eredő, meg nem fizetett követelés behajtására irányuló kérelem tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az 1215/2012 rendelet jogalapja az EUMSZ 67. cikk (4) bekezdése és az EUMSZ 81. cikk (2) bekezdésének a), c) és e) pontja.
- 4 Az 1215/2012 rendelet (3), (4), (10), (26) és (34) preambulumbekzdésének szövege a következő:

„(3) A polgári ügyeket illetően az Unió célul tűzte ki, hogy fenntartja és fejleszti a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget, többek között – különösen a polgári ügyekben hozott bírósági és bíróságon kívüli határozatok kölcsönös elismerésének elve révén – megkönnyítve az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést. [...]

(4) A joghatóságra és a határozatok elismerésére vonatkozó nemzeti jogszabályok között fennálló egyes különbségek akadályozzák a belső piac megfelelő működését. Kulcsfontosságúak a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatósági összeütközésre vonatkozó szabályok egységesítésére, valamint az egyes tagállamok által hozott határozatok gyors és egyszerű elismerésének és végrehajtásának biztosítására irányuló rendelkezések.

[...]

(10) E rendelet hatályának – egyes, pontosan meghatározott ügyektől eltekintve – ki kell terjednie valamennyi jelentős polgári és kereskedelmi ügytípusra [...].

[...]

(26) Az igazságszolgáltatás működése iránt az Unióban táplált kölcsönös bizalom indokolja azt az elvet, hogy a tagállamokban hozott határozatokat automatikusan, bármilyen külön eljárás nélkül minden tagállamban elismerjék. Ezenkívül a határokon átnyúló jogviták időigényének és költségeinek csökkentése érdekében indokolt a címzett tagállamban való végrehajtás előtti végrehajthatóvá nyilvánítás eltörlése. Ennek eredményeként egy tagállam bíróságai által hozott határozatot a végrehajtás szempontjából úgy kell tekinteni, mintha a címzett tagállamban hozták volna.

[...]

(34) Biztosítani kell [a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i] egyezmény [HL 1972. L 299., 32. o.], [a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i] 44/2001/EK [tanácsi] rendelet [HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o., helyesbítés: HL 2006. L 242., 6. o. és HL 2011. L 124., 47. o.] és e rendelet közötti folytonosságot, ennek érdekében átmeneti rendelkezéseket kell megállapítani. Ugyanez a folytonossági követelmény vonatkozik [a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i] egyezménynek és a helyébe lépő rendeleteknek az Európai Unió Bírósága általi értelmezésére is.”

- 5 Az 1215/2012 rendelet I. fejezete a „Hatály és fogalommeghatározások” címet viseli. Az abban szereplő 1. cikk (1) bekezdése előírja:

„E rendeletet polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni a bíróság jellegére való tekintet nélkül. Ez a rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre, vagy az államnak a közhatalmi jogosítványai gyakorlása (*acta iure imperii*) során végrehajtott intézkedéseire vagy mulasztásaira vonatkozó felelősségre.”

- 6 E rendelet 2. cikke értelmében:

„E rendelet alkalmazásában:

- a) »határozat«: valamely tagállam bírósága által hozott bármely határozat, elnevezésére való tekintet nélkül, beleértve az ítéletet, a végzést, a határozatot vagy a végrehajtási intézkedést, valamint a költségeknek és kiadásoknak a bíróság tisztviselője általi meghatározásáról szóló határozatot.

[...]”

- 7 Az említett rendelet 3. cikkének a szövege a következő:

„E rendelet alkalmazásában a »bíróság« magában foglalja a következő hatóságokat, amennyiben azok az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben joghatósággal rendelkeznek:

- a) Magyarországon a fizetési meghagyásos eljárások esetén a közjegyző;
- b) Svédországban a fizetési meghagyásos eljárások (*betalningsföreläggande*) és a jogsegély (*handräckning*) esetén a végrehajtói hivatal (*Kronofogdemyndigheten*).”

- 8 Ugyanezen rendelet 66. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) E rendelet kizárólag 2015. január 10. napján vagy azt követően indított eljárásokra, az alaki követelményeknek megfelelően az említett napon vagy azt követően kiállított vagy nyilvántartásba vett közokiratokra és az említett napon vagy azt követően jóváhagyott vagy megkötött perbeli egyezségekre alkalmazandó.

(2) A 80. cikk ellenére továbbra is a 44/2001/EK rendelet alkalmazandó azokra a 2015. január 10. előtt indított eljárásokban hozott határozatokra, az alaki követelményeknek megfelelően az említett napot megelőzően kiállított vagy nyilvántartásba vett közokiratokra és az említett napot megelőzően jóváhagyott vagy megkötött perbeli egyezségekre, amelyek az említett rendelet hatálya alá tartoznak.”

A horvát jog

- 9 Az Ovršni zakon (végrehajtásról szóló törvény, *Narodne novine*, 112/12, 25/13 és 93/14. sz.) 31. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) E törvény alkalmazásában bizonyító erejű okiratnak minősül a számla, a váltó, [...] a könyvelési kivonat, a hitelesített magánokirat, valamint minden olyan irat, amely különös szabályozás alapján hivatalos iratnak minősül. A kamatszámítás számlának is minősül.

(2) A bizonyító erejű okirat végrehajtható, ha abban szerepel a hitelező és az adós neve, valamint a vagyoni kötelezettség tárgya, jellege, tartalma és a teljesítésének időpontja.

(3) Az e cikk (2) bekezdésében foglalt információkon kívül a bejegyzett tevékenységet nem folytató természetes személy részére kiállított számlának az adós részére meg kell jelölnie, hogy az esedékessé vált vagyoni kötelezettség teljesítésének elmaradása esetén a hitelező bizonyító erejű okirat alapján kényszervégrehajtást kérhet.

[...]”

- 10 A végrehajtási eljárásról szóló törvény 278. cikke alapján a közjegyzők bírálják el a bizonyító erejű okiraton alapuló végrehajtási eljárás megindítása iránti kérelmeket.
- 11 E törvény 279. cikke (1) és (3) bekezdésének megfelelően végrehajtási ügyekben az a közjegyző illetékes, akinek az illetékességi területén a végrehajtási eljárás kötelezettjének lakóhelye vagy székhelye található. Ugyanezen törvény 38. cikke szerint e területi hatály kizárólagos. A területileg nem illetékes közjegyző előtt előterjesztett, végrehajtás iránti kérelmet a bíróság elutasítja.
- 12 Az említett törvény 282. cikkének (3) bekezdése szerint az a közjegyző, amelyhez az általa kibocsátott végrehajtási intézkedés ellen határidőn belül elfogadható és megalapozott kifogást nyújtanak be, elbírálás céljából megküldi az iratokat az illetékes bíróságnak, amely ugyanezen törvény 57. és 58. cikke alapján határozatot hoz az említett kifogásról.
- 13 Ugyanezen törvény 283. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a közjegyző a kérelmező kérelmére végrehajtási záradékkal látja el az általa kiállított végrehajtási lap egyik példányát, amennyiben a kifogás benyújtására nyitva álló határidő lejártát követő nyolc napon belül nem nyújtottak be kifogást.
- 14 A végrehajtásról szóló törvény 58. cikkének (3) bekezdése szerint az a bíróság, amelyhez a kifogással megtámadott végrehajtási lapra vonatkozó ügy iratait áttették, hatáskörrel rendelkezik az említett végrehajtási lapnak a végrehajtás elrendelése tekintetében való hatályon kívül helyezésére és a hozott intézkedések megsemmisítésére, ezen eljárásra a fizetési meghagyással szembeni kifogásra alkalmazandó szabályok alkalmazandók.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 A Pula város (Horvátország) tulajdonában álló Pula Parking társaság látja el az említett város polgármesterének 2009. december 16-i, 2015. február 11-én módosított határozata alapján e város közterületi fizető parkolóinak igazgatását, felügyeletét, karbantartását és tisztítását, a parkolási díjak beszedését, valamint az egyéb kapcsolódó feladatokat.
- 16 2010. szeptember 8-án S.K. Tederahn, aki Németországban rendelkezik lakóhellyel, járművét Pula város egyik közterületi fizető parkolójában parkolta le. A Pula Parking S.K. Tederahn részére parkolójegyet bocsátott ki.

- 17 A parkolási szerződés értelmében, amelynek a megkötését az említett jegy kiadása eredményezte, S. K. Tederahn a jegy díját a kiadásától számított nyolc napon belül volt köteles megfizetni, amelynek elteltétől kezdődően késedelmi kamatot számítanak fel.
- 18 Mivel S. K. Tederahn nem fizette meg határidőben a követelés összegét, a Pula Parking 2015. február 27-én „bizonyító erejű okiraton” alapuló, végrehajtási eljárás iránti kérelmet nyújtott be egy pulai irodával rendelkező közjegyzőhöz a végrehajtási eljárásról szóló törvény 278. cikke alapján.
- 19 A Pula Parking által benyújtott „bizonyító erejű okirat” a számviteli nyilvántartásából származó hitelesített kivonat volt, amely szerint a 2010. szeptember 8-i számla alapján 100 horvát kuna (HRK) (hozzávetőleg 13 euró) volt esedékes 2010. szeptember 16-án.
- 20 A közjegyző e dokumentum alapján 2015. március 25-én végrehajtási lapot állított ki.
- 21 Mivel 2015. április 21-én S. K. Tederahn kifogással élt e végrehajtási lappal szemben, az ügyet áttették az Općinski sud u Puli-Polához (pulai városi bíróság, Horvátország) a végrehajtási eljárásról szóló törvény 282. cikkének (3) bekezdése alapján.
- 22 Kifogása keretében S. K. Tederahn a 2015. március 25-i végrehajtási lapot kiállító közjegyző hatáskörének és illetékességének hiányára alapított jogalapra hivatkozott azzal az indokkal, hogy az utóbbi nem rendelkezett hatáskörrel ilyen végrehajtási lapnak egy 2010-es „bizonyító erejű okirat” alapján német állampolgárokkal vagy az Európai Unió bármely tagállamának állampolgáraival szemben történő kiállítására.
- 23 E körülmények között az Općinski sud u Puli-Pola (pulai városi bíróság) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:
- „1) A jogvita felei között fennálló jogviszony jogi jellegére tekintettel alkalmazható-e az 1215/2012 rendelet a jelen ügyre?
- 2) Az 1215/2012 rendelet vonatkozik-e a közjegyzők joghatóságára [Horvátországban]?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az 1215/2012 rendelet időbeli hatályáról

- 24 Tekintettel arra, hogy S. K. Tederahn az 1215/2012 rendelet időbeli hatálya miatti alkalmazhatatlanságára hivatkozott annak alapján, hogy a parkoló használatára vonatkozó szerződés megkötésére a Horvát Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontját, azaz 2013. július 1-jét megelőzően került sor, emlékeztetni kell arra, hogy valamely új tagállam csatlakozási okmánya alapvetően az uniós jog rendelkezéseinek az említett államban történő közvetlen és teljes körű alkalmazásának elvén alapul, az ettől való eltérés csak akkor lehetséges, ha arról átmeneti rendelkezések kifejezetten rendelkeznek (2009. április 28-i Apostolides ítélet, C-420/07, EU:C:2009:271, 33. pont).
- 25 Pontosabban az 1215/2012 rendeletet illetően emlékeztetni kell arra, hogy 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban e rendelet kizárólag 2015. január 10. napján vagy azt követően indított eljárásokra, az alaki követelményeknek megfelelően az említett napon vagy azt követően kiállított vagy nyilvántartásba vett közokiratokra és az említett napon vagy azt követően jóváhagyott vagy megkötött perbeli egyezségekre alkalmazandó.

- 26 A jelen esetben, jóllehet az alapügy olyan meg nem fizetett, parkolásból eredő követelés behajtására vonatkozik, amely a Horvát Köztársaságnak az Európai Unióhoz való csatlakozását megelőzően megkötött szerződés alapján fizetendő, a végrehajtási eljárást 2015. február 27-én, az 1215/2012 rendelet hatálybalépését követően indították meg, és a kérdést előterjesztő bíróság előtt az alapeljárást 2015. április 21-én kezdeményezték, az olyan kereset, mint amelyről az alapügyben szó van, a rendelet időbeli hatálya alá tartozik.
- 27 Amint azt a főtanácsnok az indítványának 33. pontjában megállapította, tulajdonképpen általános az, hogy a lejárt követelések végrehajtására a végrehajtás megindításának pillanatában hatályban lévő szabályok, nem pedig az eredeti szerződés keletkezésekor hatályos eljárási szabályok alkalmazandók.
- 28 A jelen ítélet 26. pontjában szereplő következtetést a Bíróságnak a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezményre vonatkozó ítélkezési gyakorlata is megerősíti, amelynek a folyamatosságát, ahogyan az 1215/2012 rendelet (34) preambulumbekzdéséből következik, biztosítani kell e rendelet 66. cikke (1) bekezdésének értelmezése vonatkozásában, amely szerint annak, hogy az említett rendelet a hatálybalépésének időpontját megelőzően keletkezett jogviszonyokkal kapcsolatos jogvitákra is alkalmazandó legyen, az a kizárólagos és szükséges feltétele, hogy a bírósági kereset ezen időpontot követően terjesszék elő (lásd ebben az értelemben: 1979. november 13-i Sanicentral ítélet, 25/79, EU:C:1979:255, 6. pont).

Az első kérdésről

- 29 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a valamely területi önkormányzat tulajdonában álló társaság által egy másik tagállamban lakóhellyel rendelkező természetes személlyel szemben olyan közterületi parkolóban való parkolásból eredő, meg nem fizetett követelés behajtása érdekében kezdeményezett végrehajtási eljárás, amelynek az üzemeltetésére vonatkozó hatáskört az említett önkormányzat e társaságra átruházta, e rendelet hatálya alá tartozik.
- 30 A Pula Parking, a horvát kormány, a svájci kormány és az Európai Bizottság lényegében egyetértenek abban, hogy elismerik az alapügyben szóban forgó jogviszonynak az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett polgári jellegét.
- 31 Előljáróban, mivel a 1215/2012 rendelet a 44/2001 rendelet helyébe lépett, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság által az utóbbi rendelet rendelkezései tekintetében adott értelmezés az 1215/2012 rendeletre vonatkozóan is érvényes, mivel e két uniós jogi jogszabály rendelkezései egyenértékűnek tekinthetők (2016. november 16-i Schmidt ítélet, C-417/15, EU:C:2016:881, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 32 E tekintetben, ahogyan az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdéséből következik, amely átveszi a 44/2001 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének szövegét, az 1215/2012 rendelet hatálya a „polgári és kereskedelmi ügyekre” vonatkozik.
- 33 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében az e rendeletből a tagállamokra és az érdekelt személyekre nézve eredő jogok és kötelezettségek egyenlőségének és egységességének lehető legteljesebb biztosítása céljából a „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalmát nem egyszerűen valamely érintett állam vagy államok belső jogára való utalásként kell értelmezni. Az említett fogalmat önálló fogalomként, egyrészt az említett rendelet céljára és felépítésére, másrészt pedig a nemzeti jogrendszerek összességéből következő általános elvekre hivatkozással kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2015. október 22-i Aannemingsbedrijf Aertssen és Aertssen Terrasements ítélet, C-523/14, EU:C:2014:722, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 34 Annak eldöntése érdekében, hogy valamely kérdés az 1215/2012 rendelet hatálya alá tartozik-e, meg kell határozni a peres felek között fennálló jogviszonyt, továbbá vizsgálni kell az előterjesztett kereset alapját és megindításának módját (lásd ebben az értelemben: 2013. április 11-i Sapir és társai ítélet, C-645/11, EU:C:2013:228, 34. pont; 2013. szeptember 12-i Sunico és társai ítélet, C-49/12, EU:C:2013:545, 35. pont).
- 35 A jelen ügyben, ahogyan azt a főtanácsnok az indítványának 49–51. pontjában szintén említette, a közterületi parkolás igazgatása és a parkolási díjak beszedése helyi érdekű feladatnak minősül, amelyet a Pula város tulajdonában lévő Pula Parking vállalkozás lát el. Mindazonáltal, noha a Pula Parking jogköreit közhatalmi aktussal biztosították számára, sem a parkolásból eredő, szerződésen alapuló, meg nem fizetett követelés meghatározása, sem az annak behajtására irányuló kereset, mely utóbbi célja a magánérdekek védelme, és amelyre azon általános nemzeti jogi rendelkezések vonatkoznak, amelyek a magánszemélyek közötti jogviszonyokban alkalmazandók, nem tűnnek úgy, hogy Pula városától vagy a Pula Parkingtól közhatalmi jogszíványok gyakorlását követelnék meg.
- 36 E tekintetben a Bíróság rendelkezésére álló ügyiratokból az látszik kitűnni, aminek az ellenőrzése mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a Pula Parking által követelt, parkolásból eredő követelés nem jár olyan szankciókkal, amelyek úgy tekinthetők, mint amelyek annak közhatalmi aktusából erednek, és nem büntető jellegű, hanem csupán a nyújtott szolgáltatás ellenértékét képezi.
- 37 Egyébiránt a fentieken túl nem tűnik úgy, hogy a Pula Parking – azáltal, hogy parkolójegyet ad ki az érdekeltek részére – az általános szabályoktól eltérve végrehajtható okiratot állítana ki saját maga számára, mivel e jegy kiadása folytán a Pula Parking csupán arra jogosult, például egy számlajogosulthoz hasonlóan, hogy olyan bizonyító erejű dokumentumra hivatkozzon, amely lehetővé teszi számára, hogy a végrehajtásról szóló törvény rendelkezéseivel összhangban eljárást indítson (lásd ebben az értelemben: 2013. szeptember 12-i Sunico és társai ítélet, C-49/12, EU:C:2013:545, 39. pont).
- 38 Ebből következően a Pula Parking és S.K. Tederahn közötti jogviszonyt főszabály szerint magánjogi jogviszonynak kell minősíteni, amely ezért az 1215/2012 rendelet értelmében vett „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalmához tartozik.
- 39 A fenti megállapítások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a végrehajtási eljárás, amelyet a valamely területi önkormányzat tulajdonában álló társaság egy másik tagállamban lakóhellyel rendelkező természetes személlyel szemben olyan közterületi parkolóban való parkolásból eredő, meg nem fizetett követelés behajtása érdekében kezdeményezett, amelynek az üzemeltetésére vonatkozó hatáskört az említett önkormányzat e társaságnak átengedte, és amely eljárás olyan követelésre vonatkozik, amely nem büntető jellegű, hanem csupán a nyújtott szolgáltatás ellenértékét képezi, e rendelet hatálya alá tartozik.

A második kérdésről

- 40 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 1215/2012 rendeletet úgy kell-e értelmezni, hogy Horvátországban a közjegyzők, amikor a nemzeti jog által részükre biztosított hatáskörök keretében valamely „bizonyító erejű okirat” alapján végrehajtási eljárásban járnak el, az e rendelet értelmében vett „bíróság” fogalma alá tartoznak-e.
- 41 A Pula Parking és a horvát kormány úgy véli, hogy az 1215/2012 rendelet alkalmazásában a „bíróság” fogalmát tágan kell értelmezni, ami lehetővé teszi, hogy ne csupán az igazságszolgáltatási feladatokat ellátó, szigorú értelemben vett bíróságokat, hanem a közjegyzőket is magába foglalja. Az Európai Bizottság, valamint az Európai Bíróság alapokmányának 23. cikkében említett, észrevételeket előterjesztő további érdekeltek – az e tekintetben álláspontját nem előterjesztő svájci kormány

kivételével – úgy vélik, hogy az e rendelet módosításának sérelme nélkül a horvátországi közjegyzők a valamely „bizonyító erejű okirat” alapján folytatott végrehajtási eljárások kapcsán nem tekinthetők az említett rendelet értelmében vett bíróságnak.

- 42 Ahogyan a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából következik, a tagállamok jogára való utalás hiányában az 1215/2012 rendelet rendelkezéseit ezen uniós jogszabály általános rendszerére, célkitűzéseire és keletkezésére tekintettel, önállóan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2016. július 7-i Hőszig ítélet, C-222/15, EU:C:2016:525, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 43 A 1215/2012 rendelet rendszerét illetően meg kell jegyezni, hogy noha az több alkalommal utal a „bíróság”, „hatáskör” vagy „bírósági keresetek” fogalmára, nem határozza meg azokat.
- 44 Ily módon az 1215/2012 rendelet címe utal a „joghatóságra” és e rendelet 66. cikke, amely az említett rendelet időbeli hatályát szabályozza, (1) bekezdésében kimondja, hogy e rendelet kizárólag 2015. január 10. napján vagy azt követően indított „eljárásokra” alkalmazandó.
- 45 E rendelet „Hatály és fogalommeghatározások” című I. fejezetében található 1. cikk (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy e rendeletet polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni a bíróság jellegére való tekintet nélkül. Az említett rendelet (2) cikke úgy határozza meg a „határozat” fogalmát, mint amely valamely tagállam bírósága által hozott bármely határozatot jelöl, elnevezésére való tekintet nélkül.
- 46 Ugyanezen rendelet 3. cikke megjelöl olyan hatóságokat, amelyek – amennyiben azok az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben joghatósággal rendelkeznek – bíróságnak minősülnek, azaz Magyarországon a fizetési meghagyásos eljárások esetén a közjegyzőket és Svédországban a fizetési meghagyásos eljárások és a jogsegély esetén a végrehajtói hivatalt. Mivel e cikk kifejezetten az abban felsorolt hatóságokra vonatkozik, a horvátországi közjegyzők nem tartoznak a hatálya alá. E tekintetben irreleváns, hogy az 1215/2012 rendeletet 2012. december 12-én, Horvátországnak az Európai Unióhoz való csatlakozását megelőzően fogadták el, és hogy az uniós vívmányokat érintő technikai kiigazítások csak a 2012. szeptember 1-jéig elfogadott és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kihirdetett uniós jogszabályokra vonatkoznak.
- 47 Egyébiránt a közjegyzők feladatkörére vonatkozóan a Bíróság állandó jelleggel rámutatott a bírósági és a közjegyzői funkciók közötti alapvető különbségekre (lásd ebben az értelemben: 2011. május 24-i Bizottság kontra Ausztria ítélet, C-53/08, EU:C:2011:338, 103. pont; 2015. október 1-jei ERSTE Bank Hungary ítélet, C-32/14, EU:C:2015:637, 47. pont; 2017. február 1-jei Bizottság kontra Magyarország ítélet, C-392/15, EU:C:2017:73, 111. pont).
- 48 Szintén meg kell állapítani, hogy például az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletől (HL 2012. L 201., 107. o.) eltérően, amely 3. cikkének (2) bekezdésében pontosítja, hogy az említett rendelet értelmében vett „bíróság” kifejezés nem csupán az igazságügyi hatóságokat foglalja magában, hanem minden egyéb, e területen hatáskörrel rendelkező hatóságot, amely igazságszolgáltatási feladatot lát el, és megfelel az e rendelkezésben felsorolt bizonyos feltételeknek, a 1215/2012 rendelet e tekintetben nem tartalmaz ilyen hatályú rendelkezést.
- 49 A „bíróság” fogalmát tehát, amelynek az értelmezését a kérdést előterjesztő bíróság a jelen ügy keretében kéri, ahogyan arra a jelen ítélet 42. pontja is emlékeztet, a 1215/2012 rendelet által követett célokra tekintettel kell értékelni.

- 50 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az említett rendelet (4) preambulumbekzdése szerint kulcsfontosságú a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatósági összeütközésre vonatkozó szabályok egységesítése az egyes tagállamok által hozott határozatok gyors és egyszerű elismerésének és végrehajtásának biztosítása érdekében. Ahogyan ugyanezen rendelet (26) preambulumbekzdése emlékeztet rá, a kölcsönös elismerés ezen elvét mindenekelőtt az Unióban az igazságszolgáltatás iránt táplált kölcsönös bizalom igazolja.
- 51 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy mind a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elvének, mind pedig a kölcsönös elismerés elvének alapvető jelentősége van az uniós jogban, mivel lehetővé teszik egy belső határok nélküli térség létrehozását és fenntartását (2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 52 Az 1215/2012 rendelet rendszerében ezen elvek azt eredményezik, hogy a tagállami bírósági határozatokat úgy kell kezelni és végrehajtani, mintha azokat abban a tagállamban hozták volna meg, amelyben a végrehajtást kérték.
- 53 Az 1215/2012 rendelet, amelynek jogalapját az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésnek a bírósági határozatok kölcsönös elismerésének elvével való megkönnyítésére vonatkozó EUMSZ 67. cikk (4) bekezdése képezi, a polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott együttműködés területén ennek megfelelően célul tűzi ki a joghatósági összeütközésre vonatkozó szabályok, valamint a bírósági határozatok elismerése és végrehajtása egyszerűsített és hatékonyabb rendszerének megerősítését, amelyet azon jogszabályok hoztak létre, amelynek folytonosságába illeszkedik, az igazságügyi együttműködés megkönnyítése és annak érdekében, hogy hozzájáruljon az Unió azon célkitűzésének eléréséhez, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének azon nagy fokú bizalomra épülő térségévé váljon, amelynek a tagállamok között fenn kell állnia (lásd analógia útján a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén: 2016. június 1-jei Bob-Dogi ítélet, C-241/15, EU:C:2016:385, 32. pont).
- 54 Következésképpen, az 1215/2012 rendelet által követett célkitűzésekre tekintettel az annak értelmében vett „bíróság” fogalmát annak szükségességére figyelemmel kell értelmezni, hogy a tagállami nemzeti bíróságok azonosíthassák a más tagállamok bíróságai által hozott határozatokat, és e határozatokat az említett rendelet által megkövetelt gyorsasággal hajtás végre. Az uniós tagállamok igazságszolgáltatásába vetett kölcsönös bizalom elvének tiszteletben tartása ugyanis, amely a fent említett rendelet alkalmazásának alapját képezi, többek között feltételezi, hogy azokat a határozatokat, amelyeknek a végrehajtását egy másik tagállamban kérik, a függetlenség és pártatlanság garanciáit nyújtó bírósági eljárásban, valamint a kontradiktórius eljárás elvének tiszteletben tartásával hozzák meg.
- 55 E következtetést az 1215/2012 rendelet keletkezése is megerősíti. E tekintetben a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, a 44/2001 rendelet átdolgozására vonatkozó szóló európai parlamenti és tanács rendeletjavaslat (COM(2010) 748 végleges) úgy rendelkezett, hogy az 1215/2012 rendelet „Hatály és fogalom meghatározások” című I. fejezetébe be kell illeszteni a „bíróság” fogalmának meghatározását oly módon, hogy az magában foglalja „a tagállamok által kijelölt azon hatóságokat, amelyek [a] rendelet hatálya alá tartozó kérdésekben joghatósággal rendelkeznek”. Az uniós jogalkotó azonban nem fogadta el ezt a megközelítést.
- 56 A jelen esetben, ahogyan a horvát kormány arra a tárgyaláson hivatkozott, Horvátországban a közjegyzők az bírósági rendszertől elkülönülő közjegyzői közszolgáltatás részét képezik. A végrehajtásról szóló törvény rendelkezéseivel összhangban a közjegyzők hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy végrehajtási lap kiállításával döntsenek a bizonyító erejű okiratokon alapuló végrehajtási eljárás megindítására irányuló kérelmekről. Azt követően, hogy a végrehajtási lapot az adóssal közölték, az

utóbbi kifogással élhet. Az a közjegyző, amelyhez az általa kiállított végrehajtási lappal szemben elfogadható, indokolt és időben előterjesztett kifogást nyújtanak be, az ügy iratait a kifogási eljárás lefolytatása céljából átteszi a hatáskörrel rendelkező bírósághoz, amely dönt a kifogásról.

- 57 E rendelkezésekből következik, hogy a „bizonyító erejű okiraton” alapuló, közjegyző által kiállított végrehajtási lapot az adóssal csak annak kiállítását követően közlik, anélkül, hogy a közjegyzőhöz benyújtott kérelmet ezen adóssal közölték volna.
- 58 Noha kétségtelen, hogy az adósnak lehetősége van arra, hogy kifogást terjesszen elő a közjegyző által kiállított végrehajtási lappal szemben, és úgy tűnik, hogy a közjegyző a „bizonyító erejű okiraton” alapuló végrehajtási eljárás keretében neki biztosított hatásköröket bírói felügyelet mellett gyakorolja, mely utóbbi részére a közjegyzőnek az esetleges jogorvoslati kérelmeket meg kell küldenie, a végrehajtási lap ilyen alapon történő kiállítása iránti kérelemnek a közjegyző általi, Horvátországban történő vizsgálata nem kontradiktórius jellegű.
- 59 A fenti megfontolásokra tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 1215/2012 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy a nemzeti jog által részükre biztosított hatáskörök keretében valamely „bizonyító erejű okirat” alapján végrehajtási eljárásban, Horvátországban eljáró közjegyzők nem tartoznak az említett rendelet értelmében vett „bíróság” fogalma alá.

A költségekről

- 60 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 1. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a végrehajtási eljárás, amelyet a valamely területi önkormányzat tulajdonában álló társaság egy másik tagállamban lakóhellyel rendelkező természetes személlyel szemben olyan közterületi parkolóban való parkolásból eredő, meg nem fizetett követelés behajtása érdekében kezdeményezett, amelynek az üzemeltetésére vonatkozó hatáskört az említett önkormányzat e társaságnak átengedte, és amely eljárás olyan követelésre vonatkozik, amely nem büntető jellegű, hanem csupán a nyújtott szolgáltatás ellenértékét képezi, e rendelet hatálya alá tartozik.**
- 2) **Az 1215/2012 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy a nemzeti jog által részükre biztosított hatáskörök keretében valamely „bizonyító erejű okirat” alapján végrehajtási eljárásban, Horvátországban eljáró közjegyzők nem tartoznak az említett rendelet értelmében vett „bíróság” fogalma alá.**

Aláírások